

Biologiczne podstawy kryminalistyki
Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia człowieka	Cykl kształcenia 2020/21	
Specjalność -	Kod przedmiotu WBiHZBBCS.L10B.0222.20	
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt	Języki wykładowe Polski	
Poziom studiów studia pierwszego stopnia (licencjat)	Obligatoryjność Fakultatywny	
Forma studiów stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Profil studiów ogólnoakademicki	Dyscypliny Nauki biologiczne	
	Przedmiot powiązany z badaniami naukowymi Tak	
	Przedmiot kształtujący umiejętności praktyczne Nie	
Nauczyciel akademicki odpowiedzialny za przedmiot	Dariusz Nowakowski	
Pozostali prowadzący	Dariusz Nowakowski	
Okres Semestr 5	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 2.0
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 10 Ćwiczenia laboratoryjne: 20	

Cele kształcenia dla przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z możliwościami wykorzystania wybranych technik kryminalistycznych w ocenie materiału dowodowego i porównawczego.
----	--

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty uczenia się w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	Student zna i rozumie zasady przeprowadzania ekspertyz kryminalistycznych i interpretacji ich wyników.	BC_P6S_WK18	Zaliczenie pisemne, Aktywność na zajęciach, Wykonanie ćwiczeń
W2	Student zna i rozumie metodykę pozyskiwania materiału porównawczego oraz dowodowego zgodną z zasadami etycznego postępowania z ludzkimi szczątkami i z najnowszymi osiągnięciami nauk kryminalistycznych oraz biologii człowieka.	BC_P6S_WG16	Zaliczenie pisemne, Referat, Wykonanie ćwiczeń
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	Student potrafi planować, dobierać metody i techniki oraz wykonywać pod opieką fachowca wybrane analizy i ekspertyzy kryminalistyczne.	BC_P6S_UO15	Aktywność na zajęciach, Wykonanie ćwiczeń
U2	Student potrafi wykorzystywać analizy specjalistów innych nauk w ocenie materiału porównawczego i dowodowego ocenia wiarygodność tych źródeł i odpowiednio je dobiera, własne poglądy konfrontuje z innymi i umiejętnie je dyskutuje wykorzystując terminologię naukową w zakresie biologii człowieka.	BC_P6S_UO15	Referat, Wykonanie ćwiczeń
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	Student jest gotów do poszerzania swojej wiedzy z zakresu najnowszych zdobyczy nauk kryminalistycznych.	BC_P6S_KK01	Zaliczenie pisemne, Aktywność na zajęciach, Referat, Wykonanie ćwiczeń
K2	Przeprowadza analizy kryminalistyczne z zachowaniem zasad bezpieczeństwa oraz etyki.	BC_P6S_KR04	Aktywność na zajęciach, Wykonanie ćwiczeń

Bilans punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane aktywności	
Wykład	10	
Ćwiczenia laboratoryjne	20	
Przygotowanie prezentacji/referatu	4	
Gromadzenie i studiowanie literatury	10	
Przygotowanie do zajęć	10	
Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	6	
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60	ECTS 2.0

Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela	Liczba godzin 30	ECTS 1.0
Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	Liczba godzin 20	ECTS 0.8

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy prowadzenia zajęć
1.	<p>Historia rozwoju technik badań kryminalistycznych w Polsce i na świecie. Przegląd technik kryminalistycznych stosowanych współcześnie.</p> <p>Metody zabezpieczania materiału dowodowego oraz jakościowego i ilościowego określania zawartości alkoholu etylowego i metylowego we krwi osób żywych oraz niektórych innych związków organicznych, w materiałach sekcyjnych (krew, moczu, płyn z gałki ocznej, maź stawowa, płyn mózgowo-rdzeniowy).</p> <p>Metody zabezpieczania materiału dowodowego oraz ujawnianie w zabezpieczonym materiale śladów krwi, spermy, śliny i tkanek, oznaczanie przynależności gatunkowej śladów biologicznych np. krwi, spermy, tkanek (ludzkie, zwierzęce), ujawnianie obecności plemników w spermie ludzkiej.</p> <p>Przegląd metod oznaczenia substancji grupowych układu ABO, czynnika GM1, fenotypów enzymu PGM1 (fosfoglukomutazy) oraz przeprowadzania testów genetycznych (DNA) metodą PCR (testy Poły Marker oraz HLADO alfa) w śladach biologicznych (głównie: krew, sperma, ślina, włosy oraz inne tkanki).</p> <p>Analiza śladów użycia broni palnej i białej na ciele i szkielecie ludzkim. Analiza urazów i ew. przyczyn zgonu.</p> <p>Przegląd metod stosowanych w daktyloskopii. Metody stosowane w daktyloskopowaniu zwłok i pobieraniu materiału porównawczego w szczególnych przypadkach.</p> <p>Zastosowanie fonoskopii w badaniach kryminalistycznych. Traseologia.</p> <p>Oględziny osób żywych, - Stosowane metody, ograniczenia, kwestie etyczne.</p> <p>Rekonstrukcja twarzy na podstawie cech opisowych i pomiarowych osobników żywych. Portret pamięciowy. Rekonstrukcja wyglądu na podstawie czaszki.</p> <p>Perspektywy rozwoju badań biologicznych w kryminalistyce.</p>	Wykład

2.	<p>Rozpoznawanie włosów ludzkich oraz określenie typu włosa.</p> <p>Daktyloskopia, przeprowadzanie badań identyfikacyjnych śladów linii papilarnych przez studentów.</p> <p>Daktyloskopia, zastosowanie komputerowych metod daktyloskopijnych.</p> <p>Badania kostnych szczątków ludzkich, identyfikacja wieku osobniczego na podstawie analizy pojedynczych kości ludzkich szkieletu pozaczaszkowego.</p> <p>Określenie wieku i płci na podstawie analizy czaszki.</p> <p>Praktyczne wykorzystanie metody sporządzanie portretu pamięciowego.</p> <p>Identyfikacja osoby na podstawie fotografii metodami: pomiarowo - porównawczą, montażową, antropometryczną, mieszaną.</p> <p>Wybrane przykłady badań traseologicznych, analiza czerwieni wargowej.</p> <p>Wybrane przykłady badań traseologicznych, analiza śladów małżowiny usznej.</p> <p>Wybrane przykłady badań traseologicznych, analiza śladów zębów pozostawionych na różnych materiałach wykonywanie odcisków stomatologicznych.</p>	Ćwiczenia laboratoryjne
----	--	-------------------------

Informacje rozszerzone

Metody nauczania:

analiza przypadków, Praca w grupie, Wykład, Zajęcia praktyczne w warunkach symulacyjnych, Ćwiczenia

Aktywności	Metody zaliczenia	Udział procentowy w ocenie łącznej przedmiotu
Wykład	Zaliczenie pisemne	50%
Ćwiczenia laboratoryjne	Aktywność na zajęciach, Referat, Wykonanie ćwiczeń	50%

Dodatkowy opis

Przed rozpoczęciem zajęć student podpisuje oświadczenie/ zgodę na wykorzystanie swoich cech osobniczych (wizerunek twarzy, odciski palców, ucha, czerwieni wargowej, uzębienia oraz innych użytych w trakcie zajęć) do celów dydaktycznych (przypadku bieżących zajęć z podaniem imienia i nazwiska), jak również szkoleniowych oraz analiz naukowych (w formie anonimowej oraz uniemożliwiającej ustalenie danych osobowych). Ćwiczenia w trybie laboratoryjnym, liczba studentów w grupie maksymalnie 12 na dwóch (z dziesięciu) ćwiczeniach wymagane są mikroskopy, 1 sztuka na jednego studenta.

Wymagania wstępne

nie ma

Literatura

Obowiązkowa

1. Gunn A., Essential Forensic Biology, Wiley & Sons, Ltd., Publication, 2009
2. Facklam H., Forensic anthropology: The growing science of talking bones, Facts On File, Inc., 2003
3. Horoszowski P. Kryminalistyka, PWN, Warszawa
4. Forensic Science International; Series published by Elsevier

Dodatkowa

1. Klepinger L., Fundamentals of forensic anthropology, Wiley & Sons, Ltd., Publication, 2006
2. Pieter Arend Folkens, Tim D. White, The Human Bone Manual, Elsevier Books, 2005
3. Richard Saferstein, Criminalistics: An Introduction to Forensic Science, Global Edition, Pearson Education Limited, 2014
4. SHADD; LIEBL MARUNA, Oxford Handbook of Criminology, Oxford University Press, 2017

Kierunkowe efekty uczenia się

Kod	Treść
BC_P6S_KK01	Absolwent jest gotów do systematycznej aktualizacji wiedzy z zakresu biologii i dyscyplin pokrewnych. Krytycznie ocenia posiadaną wiedzę oraz informacje dotyczące biologii człowieka podawane w mass-mediach.
BC_P6S_KR04	Absolwent jest gotów do efektywnej i bezpiecznej współpracy. Dbą o bezpieczeństwo pracy własnej i innych. Przestrzega zasad etyki zawodowej.
BC_P6S_UO15	Absolwent potrafi planować zadania badawcze z zakresu biologii człowieka; organizować pracę indywidualną oraz w zespole oraz podejmować właściwe decyzje o doborze technik badawczych, które potrafi zastosować
BC_P6S_WG16	Absolwent zna i rozumie najbardziej przydatne metody w badaniach biologicznych, szczególnie antropologicznych oraz sposoby pozyskiwania i kolekcjonowania materiałów osteologicznych i zabytków archeologicznych
BC_P6S_WK18	Absolwent zna i rozumie fundamentalne zjawiska i procesy przyrodnicze oraz ich związki z licznymi dyscyplinami pokrewnymi oraz zagrożenia i problemy etyczno-moralne związane z rozwojem biologii Wskazuje możliwości praktycznego wykorzystania zdobytej wiedzy w życiu społeczno-gospodarczym